

Riktlinje

Process: 3 RGK Hälsa, vård och tandvård

Område: Tandvård för barn- och unga vuxna

Giltig fr.o.m: 2021-10-24

Giltig t.o.m: 2023-09-10 00:00:00

Faktaägare: Jan Berdén, Övertandläkare Pedodontiavdelningen

Fastställd av: Stephan Quittenbaum, Ordförande Medicinska kommittén

Revisions nr: 4

Identifierare: 63037

Barn och ungdomar med blödningsjukdomar.Tandvård

Gäller för: Tandvårdscentrum

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	2
1.1	Definition.....	2
2	Utredning.....	2
3	Behandling.....	3

1 Inledning

1.1 Definition

Svåra och medelsvåra typer av blödningssjukdomar upptäcks vanligen vid 1–2 års ålder. De vanligaste debutsymptomen är, petechier, hjärnblödning vid födsel, led- och muskelblödningar, blödningar med typiskt knötlutseende, blåmärken samt blödningar från munnen efter trauma eller injektion.

Det finns fyra huvudtyper av blödningssjukdomar:

1. Hemofili A och hemofili B. I Sverige finns cirka 900 personer med hemofili, fördelade i förhållandet 5:1 mellan hemofili A och B.
2. von Willebrands sjukdom. Den totala prevalensen av von Willebrands sjukdom är sannolikt 1–2 % av populationen. Av dessa har endast 50 individer en svår typ medan cirka 4 000 har en mild variant. Det innebär att en stor del av personer med von Willebrands sjukdom är odiagnostiserade.
3. Trombocytopeni. Prevalensen av trombocytopeni är 1–2 %. Den milda formen är vanligast.
4. Förvärvad blödarsjuka. Cirka 1:1 000 000 har antikroppar mot koagulationsfaktor VIII i samband med en autoimmun sjukdom.

Vården av individer med blödningssjukdomar i Sverige sker enligt rekommendationer och anvisningar från tre specialistcentrum i Stockholm, Mamö och Göteborg.

2 Utredning

Vid misstanke om blödningssjukdom:

Alla patienter där man misstänker en odiagnosticerad blödningssjukdom ska remitteras till barnläkare för utredning.

Vid diagnostiserad blödningssjukdom:

För patienter med någon typ av blödningssjukdom är det viktigt med individuella profylaktiska åtgärder för att uppnå och bibehålla en optimal oralhälsa. Detta är det mest effektiva sättet att undvika åtgärder som kan innebära risk för blödning. . Lyckas man inte hålla dessa barn friska i munnen ska de remitteras till pedodontiklinik.

Vid akuta tillfällen:

Sätt tryckförband och kontakta sjukvården via 112.

3 Behandling

Vid planerade behandlingstillfällen:

Ingrepp som kan innebära risk för blödning bör ske på specialistklinik i samråd med behandlande läkare. Även i samband med de milda formerna kan livshotande blödningar uppstå efter tand-extraktioner, trauma och operationer. Förlägg behandlingstiden tidigt på morgonen så att behandlande läkare kan kontaktas vid behov. Skydda slemhinnor. Använd enkeländade instrument och sug med rund topp. Patienten bör inte äta förrän bedövningskänslan har försvunnit. Lingual och intramuskulär injektion är kontraindicerat.

Intraligamentell injektion rekommenderas alternativt använd the Wand till barn med svåra blödningsproblem.

Vid blockadanestesi ska behandlande läkare kontaktas.

Överväg narkosbehandling med oral intubering då det ger större säkerhet.

Preparat vid blödning efter planerat ingrepp:

Tranexamsyra: är fibrinolyshämmare, dvs. hindrar enzymer som bryter ned koaglen. Steril kompress kan dränkas i Tranexamic acid Stragen och appliceras med tryck mot såret under minst 30 minuter.

Cyklokapron: innehåller tranexamsyra. Brustablett, 1 g. Dosering: 1 tablett löses i så lite vatten att allt kan användas på en gång. Sköljes runt i munnen 1–2 minuter och spottas därefter ut. Upprepas cirka 3 gånger dagligen i 1–3 dagar.

Andra preparat och läkemedel för lokal hemostasbehandling:

Kollagen: TissuFleeceE, Lyostypt och TachoSil. Cellulosaderivat: Surgicel och Fibrillar. Gelatinbas: Spongostan.

Vid förskrivning av mediciner:

Det finns en rad olika mediciner, framför allt analgetika och antiinflammatoriska preparat, som är olämpliga vid blödningssjukdomar. Rådgör alltid med behandlande läkare vid förskrivning/rekommendation av mediciner.

Vid behov av snabbt telefonråd:

Jourhavande barnläkare dygnet runt, Centrallasarettet Växjö: **0470-588442**.

Skånes universitetssjukhus växel, be att bli kopplad till koagulationsjouren , **040-331 000**. dygnet run

För att läsa mer om blödningssjukdomar rekommenderas:

Faktablad om olika former av blödarsjuka och nationellt vårdprogram finns på förbundet blödarsjuka i Sveriges webbplats:

<http://www.fbis.se/>

Information om hemofili A och B samt svår och medelsvår form av von Willebrands sjukdom finns på Socialstyrelsens webbplats:

<https://www.socialstyrelsen.se/stod-i-arbetet/ovanliga-diagnoser/blodarsjuka/>

Vid upptäckt av felaktig information eller länk, vänligen meddela faktaägare